

ECUAȚII EXPONENȚIALE ȘI LOGARITMICE

a. Ecuații exponențiale

1. $a^{f(x)} = a^{g(x)}, a > 0, a \neq 1.$

Indicație: Din egalitate rezultă $f(x) = g(x)$, iar soluțiile acestei din urmă ecuații sunt soluțiile ecuației date.

2. $a^{f(x)} = b, a > 0, a \neq 1.$

Indicație: i) Dacă $b \leq 0$ atunci ecuația nu are soluții reale.

ii) Dacă $b > 0$ atunci se logaritmează ambii membri într-o bază convenabilă și se obține o ecuație de forma $f(x) = \log_a b$ care se rezolvă, iar de aici se obțin soluțiile ecuației date.

3. $c_1 \cdot a^{f(x)} = c_2 \cdot b^{g(x)}, a, b > 0, a, b \neq 1.$

Indicație: Se logaritmează ambii membri ai ecuației într-o bază convenabilă.

4. $c_1 \cdot a^{f_1(x)} + c_2 \cdot a^{f_2(x)} + \dots + c_k \cdot a^{f_k(x)} = d_1 \cdot b^{g_1(x)} + d_2 \cdot b^{g_2(x)} + \dots + d_l \cdot b^{g_l(x)}$, unde $a, b > 0, a, b \neq 1, c_i, d_j \in \mathbb{R}, \forall i = \overline{1, k}, j = \overline{1, l}.$

Indicație: Prin factor comun și efectuarea calculelor se obține o ecuație de tipul 3, care se rezolvă.

5. $c_1 \cdot a^{2f(x)} + c_2 \cdot a^{f(x)} + c_3 = 0, a > 0, a \neq 1.$

Indicație: Se notează $a^{f(x)} = t, t > 0$ și se obține ecuația de gradul II $c_1 t^2 + c_2 t + c_3 = 0$ cu soluțiile t_1, t_2 . Pentru fiecare soluție se revine la notație obținându-se ecuații de tipul 2, care se rezolvă.

6. $c_1 \cdot a^{f(x)} + c_2 \cdot b^{f(x)} = c_3, a, b > 0, a, b \neq 1, ab = 1.$

Indicație: Din relația $ab = 1$ se obține $b = \frac{1}{a}$, iar ecuația devine $c_1 \cdot a^{f(x)} + \frac{c_2}{a^{f(x)}} = c_3$. Se notează $a^{f(x)} = t, t > 0$ și se obține ecuația de gradul II $c_1 t^2 - c_3 t + c_2 = 0$ cu soluțiile t_1, t_2 . Pentru fiecare soluție se revine la notație obținându-se ecuații de tipul 2, care se rezolvă.

7. $c_1 \cdot a^{2f(x)} + c_2 \cdot (ab)^{f(x)} + c_3 \cdot b^{2f(x)} = 0, a, b > 0, a, b \neq 1.$

Indicație: Se împarte ecuația prin $b^{2f(x)}$ și se obține ecuația $c_1 \cdot \left(\frac{a}{b}\right)^{2f(x)} + c_2 \cdot \left(\frac{a}{b}\right)^{f(x)} + c_3 = 0$, ecuație de tipul 5.

8. Ecuații exponențiale cu soluție unică.

Indicație: În general se aduc ecuațiile la forma $f(x) = c$, unde f este o funcție strict monotonă, iar c este o constantă și observând că ecuația are o soluție x_0 , aceasta este soluție unică.

9. $[f(x)]^{g_1(x)} = [f(x)]^{g_2(x)}$

Indicație: i) Dacă $f(x) = 1$ atunci egalitatea se verifică oricare ar fi $g_1(x), g_2(x)$.

ii) Dacă $f(x) = -1$ atunci egalitatea devine $(-1)^{g_1(x)} = (-1)^{g_2(x)}$.

iii) Dacă $f(x) > 0, f(x) \neq 1$, atunci obținem ecuația $g_1(x) = g_2(x)$.

iv) Dacă $f(x) = 0$, atunci egalitatea are loc pentru $g_1(x) > 0, g_2(x) > 0$.

b. Ecuații logaritmice

1. $\log_{g(x)} f(x) = a, a \in \mathbb{R}.$

Indicație: Se impun condițiile de existență $\begin{cases} f(x) > 0 \\ g(x) > 0 \\ g(x) \neq 1 \end{cases}$. Ecuația este echivalentă cu $f(x) = [g(x)]^a$.

Din rezolvarea acestei ecuații numai acele valori care verifică sistemul de condiții de mai sus sunt soluții pentru ecuația dată.

2. $\log_a f(x) = \log_a g(x), a > 0, a \neq 1.$

Indicație: Se impun condițiile de existență $\begin{cases} f(x) > 0 \\ g(x) > 0 \end{cases}$. Ecuația este echivalentă cu $f(x) = g(x)$, ale cărei soluții sunt soluții ale ecuației dată dacă verifică sistemul de condiții.

3. $\log_{h(x)} f(x) = \log_{h(x)} g(x)$.

Indicație: Se impun condițiile de existență $\begin{cases} f(x) > 0 \\ g(x) > 0 \\ h(x) > 0 \\ h(x) \neq 1 \end{cases}$. Ecuația este echivalentă cu $f(x) = g(x)$, ale

cărei soluții sunt soluții ale ecuației dată dacă verifică sistemul de condiții.

4. $\log_a (\log_b f(x)) = c, a, b > 0, a, b \neq 1$.

Indicație: Se impun condițiile de existență $\begin{cases} f(x) > 0 \\ \log_b f(x) > 0 \end{cases}$. Ecuația este echivalentă cu $f(x) = b^{a^c}$, ale cărei soluții sunt soluții ale ecuației dată dacă verifică sistemul de condiții.

5. Ecuații logaritmice ce conțin logaritmi în aceeași bază.

Indicație: Se impun condițiile de existență ale logaritmilor și utilizând proprietățile logaritmilor se aduce ecuația la forma $\log_a f(x) = b$, care se rezolvă, iar soluțiile sunt soluții ale ecuației dată dacă verifică condiții de existență.

6. Ecuații logaritmice ce conțin logaritmi în baze diferite.

Indicație: Se impun condițiile de existență ale logaritmilor. Se aduc logaritmii în aceeași bază folosind formulele de schimbarea bazei, după care se procedează ca la tipul 5.

7. $c_0 + c_1 \log_a f(x) + c_2 \log_a^2 f(x) + \dots + c_k \log_a^k f(x) = 0, a > 0, a \neq 1$.

Indicație: Se impun condiția de existență $f(x) > 0$. Se notează $\log_a f(x) = t$ și se rezolvă ecuația $c_0 + c_1 t + c_2 t^2 + \dots + c_k t^k = 0$, etc.

8. Ecuații logaritmice cu soluție unică.

Indicație: În general se aduc ecuațiile la forma $f(x) = c$, unde f este o funcție strict monotonă, iar c este o constantă și observând că ecuația are o soluție x_0 , aceasta este soluție unică.

Aplicații

I. Rezolvați în mulțimea numerelor reale următoarele ecuații exponențiale:

1. $2^{1-7x} = 256$.

2. $3^{3x-5} = 3^{-2}$.

3. $3^{2-3x} = 243$.

4. $3^{2x+2} = 9$.

5. $3^{7x-10} = 81$.

6. $5^{2x} = 25$.

7. $5^{x-2} = 25$.

8. $5^{2x-4} = 25$.

9. $5^{3x-5} = 625$.

10. $2^{x^2-x-5} = 128$.

11. $7^{x^2-x+1} = 343$.

12. $2^{7x-5} = 4^x$.

13. $3^{x^2-3x} = 3^{x-4}$.

14. $32^x = 16 \cdot 2^x$.

15. $6^{x^2+x} = 6^{5x+8}$.

16. $\frac{1}{3^x} = \frac{9^x}{27}$.

17. $5^{\sqrt{x+2}} = 25$.

18. $7^{2x+3} = \left(\frac{1}{7}\right)^{\sqrt{x}}$.

19. $3^{\log_3(x-3)} = 6$.

20. $3^{x^2+3} = 3 \cdot 3^{3x}$.

21. $3^x \cdot 2^{x+1} = 72$.

22. $(11 + 6\sqrt{2})^x = (3 + \sqrt{2})^{x-2}$.

23. $3^x + 3^{x+1} = 36$.

24. $5^x + 5^{x+1} = 30$.

25. $3^x + 3^{x+1} + 3^{x+2} = 117$.

26. $2^{x+3} + 5 \cdot 2^{x+2} - 3 \cdot 2^{x+1} + 2^x = 1472$.

27. $7^{x+2} - 2 \cdot 7^{x+1} + 3 \cdot 7^x = 1862$.

28. $4^x - 3 \cdot 2^x + 2 = 0$.

29. $25^x - 3 \cdot 5^x - 10 = 0$.

30. $4^x - 7 \cdot 2^x - 8 = 0$.

31. $49^x - 6 \cdot 7^x - 7 = 0$.

32. $3^{2x} - 4 \cdot 3^{x+1} + 27 = 0$.

33. $9^{\sqrt{x^2+3}} - 3^{1+\sqrt{x^2+3}} = 54$.

34. $9^x - 5 \cdot 3^x + 6 = 0$.

35. $4^x + 16 = 5 \cdot 2^{x+1}$.

36. $e^x + 4 \cdot e^{-x} = 4$.

37. $7^x - 7^{1-x} = 6$.

38. $3 \cdot 9^x - 6^x = 2 \cdot 4^x$.

39. $3 \cdot 4^x + 2 \cdot 9^x = 5 \cdot 6^x$

40. $(2 + \sqrt{3})^x + (2 - \sqrt{3})^x = 4$. 41. $\sqrt{4^x - 2^{1+x}} + 1 = 2^x - 1$.

42. $3^{|x|} + 4^{|x|} + 5^{|x|} = 12$.

II. Rezolvați în mulțimea numerelor reale următoarele ecuații logaritmice:

1. $\log_3(2x+1) = \log_3 5$.

2. $\lg(x^2 + 5) = \lg 9$.

3. $\log_2(x^3 + 3) = \log_2 30$.

4. $\log_5(2x-1) = 2$.

5. $\log_5(x^2 - 4) = \log_5(5x - 8)$.

6. $\log_4(x+3) + \log_4(x-3) = 2$.

7. $\lg(8x+9) + \lg x = 1 + \lg(x^2 + 1)$.

8. $\log_3(4x+5) = 1 + \log_3(x+3)$.

9. $\log_3(x+2) - \log_3(x-4) = 1$.

10. $\lg^2 x - 4 \lg x - 5 = 0$.

11. $\log_3^2 x + \log_3(9x) = 8$.

12. $3 \lg^2(x^2) - \lg x - 1 = 0$.

13. $(1 - \log_2 x)(2 - \log_2 x) = 0$.

14. $\log_3 x + \log_9 x + \log_{27} x = \frac{11}{3}$.

15. $\log_2 x + \log_4 \sqrt{x} = 5$.

16. $\log_x 3 + \log_{\sqrt[3]{x}} 27 = 30$.

17. $\log_3(\log_2(x^2 - 4x - 4)) = 1$.

18. $\log_3 x + \log_2 x = 1$.

19. $3 \log_x 5 + \log_5(5x) = 5$.

20. $\log_3 x = \log_x 3$.

21. $\log_x(x+2) + \log_{x+2} x = \frac{5}{2}$.

22. $\log_x(x+1) = \log_{x+1} x$.

23. $\log_{x^2}(x+2) + \log_x(x^2 + 2x) = 4$.

24. $\log_2(9^{x-1} + 7) = 2 + \log_2(3^{x-1} + 1)$.

25. $\log_x(x+2) = 2$.

26. $\log_2\left(\log_{\frac{1}{2}} x\right) = 1$.

III. Rezolvați în mulțimea numerelor reale următoarele inecuații:

1. $2^{x+1} \leq 4$.

2. $\left(\frac{3}{4}\right)^{10-6x-x^2} \leq \frac{27}{64}$.

3. $35^x - 25^x \leq 28^x - 20^x + 21^x - 15^x$.

4. $9^x - 5 \cdot 3^x + 6 \leq 0$.

5. $\frac{1}{2^x - 1} > \frac{1}{1 - 2^{x-1}}$.

6. $\log_3(3^{4x} - 3^{2x+1} + 3) < 2 \log_9 7$.

7. $\log_{\frac{1}{2}} \frac{2x^2 + x}{x^2 + 2} < 0$.

8. $\log_4 x + \log_x 4 < \frac{5}{2}$.

9. $\log_{\frac{1}{2}}(x^2 - 3) < \log_{\frac{1}{2}}(x+3)$.

10. $3^{\log_3 x} < 1$.

11. $\log_3 x + \log_9 x < 3$.

IV. Rezolvați în mulțimea numerelor reale următoarele ecuații:

1. $(3x-1)^{x^2} = (3x-1)^{2x+3}$.

2. $x^{\log_2 x - 2} = 256$.

3. $x^{\log_2(x^2-1)} = 8$.